

Adabiyot, madaniyat yashasa — millat yashaydi

О'zbekiston adabiyoti va san'ati

1956-yil 4-yanvardan chiqa boshlagan

ADABIY-BADIY, MA'NAVIY-MA'RIFIY, IJTIMOIY GAZETA

2021-yil 28-may / № 22 (4629)

БУГУНГИ ЖИЗЗАХ: ОЙДАН ТУШГАН ЎЗБЕК ДЎППИСИ

Кейнги йилларда Жиззах шаҳри таниб бўлмас даражада ўзгарди. Бугун шаҳарнинг қайси худудида бўлманг, катта ҳаждаги бунёдкорлик ва ободонлаштириш ишлари амалга оширилаётганига гувох бўласди. Қувонарлиси, Юртбошимиз томонидан ҳар бир соҳани ривожлантириш борасида бажарилаётган эзгу ишлар келажак авлодни маънин етук, жисмонан соглом камол топтиришида, уларнинг истеъодларини рўбубга чиқариша дастурламал бўлиб хизмат қилмоқда. Бу саъй-харакатлар киска вакт ичida ўз самарасини бераёттани сир эмас.

Вилоятда “Илғор ҳудуд”, “Обод қишлоқ” ва инвестиция дастурлари доирасида жами ўнта маданият марказларида республика бюджети инвестиция дастури, махаллий бюджет ҳамда ҳомийлар маблаглари асосида 32 миллиард сўмдан ортиқ таъмираш ва жиҳозлаш ишлари амалга оширилди. Жумладан, “Илғор ҳудуд” дастури доирасида Аринасой тумани маданият маркази, Фаллаорол туманидаги “Кўйттош”, Дўстлик туманидаги “Бунёдкор” маданият марказлари, шунингдек, Зафаробод тумани маданият маркази фойдаланишга топширилди. Бундан ташкари, вилоят муусиқалий драма театри биносида инвестиция дастури бўйича беш миллиард якин мукаммал таъмираш ишлари амалга оширилди. Қурилишлар кўлами кенгайди.

ВАТАНДАЙ МАНГУ ОҲАНГЛАР

Азиз ўқувчилар эътиборига ҳавола этаилаётган икки шеър – бир мувашишаҳ ва яна бир газал “булбуллар ичинда тинмас забон” ҳофизимиз Шерали акага, Ўзбекистон ҳалқ артисти, Навоий бобо номи билан мангулликка муҳрланган Давлат мукофоти соҳиби Шерали Жўраевга багишланган билан мен учун гоят қадрилидир.

Бир замонлар, аникроғи, тарих санаси ўтган XX асрнинг етмишинчи йиллари бошларида, биз – тўққизинчи-ўнинчи синф ўқувчиларининг сурур ва орзуларга лиммо-лим ўсмир калбларимизни аввалига “Мен кетганда анча ёш эддин, боғон кизи, гуллар эркаси” кўшини билан тамомили забт этган, ундан сўнг “Биринчи мухаббатим”ни айтиб, барчамизни мухаббат ва “англаб бўлмас сир” оламига йўллаган санъаткоримиз Шерали ака эканини унтумаган холда, айтиш мумкини, бутун бошли авлодлар, “миллион етагларга сочилган ўзбек” бу кўшиклар руҳида тарбияланди, камол топди.

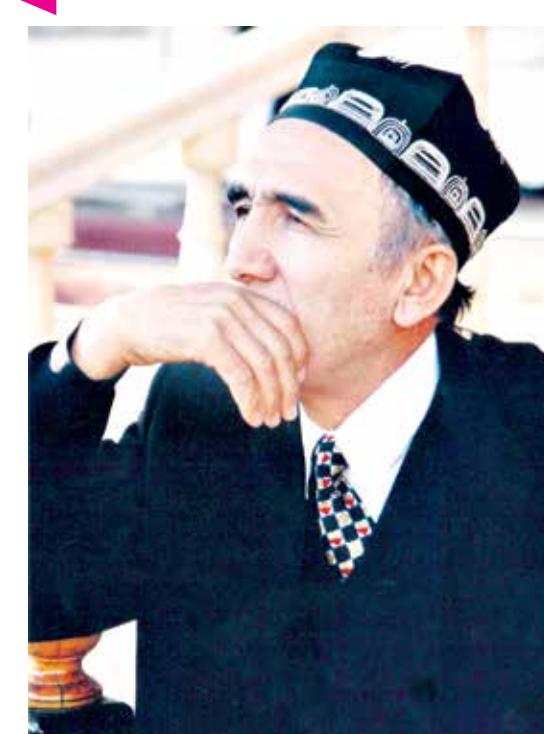
Кейин эса, “Келмай баҳор чамаларин кор уйттарму?..”, “Осиё қўйинида машъал, Ўзбекистон дейдилар”, “Кетма, баҳор, менинг богимдан”, “Ўзбегим”, “Ватандин яхши ёр бўлмас”, “Билиб қўй, шерларнинг макониданман”, “Андижоним қолди менинг”, “Дунёни кизғанма мендан, азизим”, “Яхшидир аччик хақиқат”, “Излаганлар, бизни саҳрои балодан из-

лангиз”, “Инсон ўзинг”, “Қаддинг кўтар, она Туркистон”, “Амир Темур давлатидандир”, “Она юрг ўзбекистон, олтинг топпилмагай”, “Онагинам” сингари ҳар бирни милионлаб элдошлар калбидан жой олган воқеа кўшиклар дунёга келди.

Кўшик айтиши мумкин бўлмаган темирқафас замонларда – айтилди, ҳалкнинг орзу-армонларини шеърий йўнисида ифодалаш мумкин бўлмаган ўзравон тузумлар исканжасида эл шоシリари элнинг дардини кўйлашга харакат килдилар.

Ўши йилларда устоз Абдулла Орипов “Кўшик учар эди кўкда баермон, Учарди янгратиб осмон, ўғни. Бадкирдор одамлар бир кун беомон Ярадор килдилар кўшикин...” деб ёзаркан, “Мажруҳ турна мисол кулаф тушди у” сатри билан мустабид давр мөхиятини рўйи рост фош кишиш баробарида асло умидсизликка тушмайн, озод ва порлок замонлар келишига астойдил ишониб, ҳамманинг армонини шеърга солади:

КЎНГИЛ МИНТАКАСИ

ЮШМА ТАДБИРЛАРИ

ИЖОДИЙ УЧРАШУВЛАР ВА АНЖУМАНЛАР

Она диёримиз мустақиллигининг 30 йиллигини юртимиз бўйлаб кенг нишонлаши мақсадида пойтахтдан ўйла чиққан таникли шошу ёзувчилар, хушовоз хонандалар, эл ардогидаги актёrlар ҳамда баҳшилардан иборат гуруҳ айни пайтда Сурхондарё вилоятининг олис ҳудудларида маҳаллалар, қишлоқ ва овулларда ўтказилаётган адабий-маърифий тадбирларда шитирок этилоқда.

Улар иштирокидаги ижодий учрашувлар, анжуманлар воҳа аҳли томонидан илик қарши олинмоқда. Жумладан, Жарқўргон туманидаги 14-мактабда “Янги Ўзбекистонда эркин ва фаровон яшайлик” шиори остида бўлиб ўтган тадбир туман аҳолисига кўтаринки қайfiят багишилади.

Жарқўргон туман ҳокими Баҳодир Ўрков пойтахтдан ташриф буорган ижодий гурух

ҳамда тадбир ташкилотчиларига ўз миннатдорчилигини билдириар экан, кексао ёшининг юзидағи самимий табассум шукроналик белгиси эканлигини эътироф этди.

Худди шундай маънавий-маърифий тадбир Кўмўргон туманидаги Янгиер маҳалласида ҳам бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон ёзувчилар уюшмаси раиси ўринбосари, шиор Fайrat Mажид, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган

артистлар Анвар Фаниев ва Нодира Пирматова ҳамда Тожикистанда хизмат кўрсатган артист Xайрило Насридинов иштирок этди. Кўтаринки руҳда ўтган тадбирда Пахтаобод, Янгиер, Бўстон, Гулистан, Мустакиллик маҳаллаларининг ёшлари қатнашди.

Доноҳол ЖУМАЕВА,
Ўзбекистон ёзувчилар уюшмаси
Сурхондарё вилояти бўлими
бош мутахассиси

«ЁШЛАР ФЕСТИВАЛИ» ДАВОМ ЭТМОҚДА

Президентимизнинг беш мудум ташаббусини тарғиб этиши мақсадида мамлакатимиз мустақиллигининг ўттиз ўйлиги арафасида пойтахтимизда “Биз — буюк юрт фарзандларимиз!” шиори остида ёшлар фестивали ўтказилмоқда. Тадбир давомида кўплаб фойдалари ва қизиқарли маҳорат дарслари, бадиий кўргазмалар, спорт таబиурлари, турии концерт дастурлари ташики этилоқ.

Ёшларнинг уйбу ўзига хос бўйларини Андижон вилоятидаги таълим муассасалари, аҳоли дам олии масканларида ташкил қилинди.

Тадбирлар доирасида Андижон шаҳридан Алишер Навоий номидаги истироҳат бодига Ёшларнинг бўши вақтини мазмунли ташаббусини тарғиб этиши мақсадида пойтахтимиздин Сергели туманидаги хиёбон, сайлоғ ва очиқ майдонларда ҳафтанинг шанба ва якшанба кунлари фестиваллар ўтказиб келинмоқда.

Айни пайтда ёшларнинг бўши вақтини мазмунли ташаббусини тарғиб этиши мақсадида пойтахтимиздин Сергели туманидаги хиёбон, сайлоғ ва очиқ майдонларда ҳафтанинг шанба ва якшанба кунлари фестиваллар ўтказиб келинмоқда.

Фестиваль доирасида маънавий-маърифий тадбирлар, спорт ўйнинлари ва китоб ярмаркалари ташкил этилоқ.

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

ЎЗАРО ҲАМКОРЛИК РИВОЖЛАНМОҚДА

Ўзбекистонга Қирғизистонда яшаб, икки тилда ижод қиласаётган адабиётчунос олимлар, ёзувчи-шиоцлар ва журналистлардан иборат бир гуруҳ ижодкорлар ташриф буорди. Шу муносабат билан Ўзбекистон ёзувчилар уюшмасида адабий учрашув бўлиб ўтди.

Тадбирда Ёзувчилар уюшмаси Сироҷиддин Сайидид, Ўзбекистон-Қирғизистон дўстлик жамияти раиси Зухриддин Исомидинов, “Жаҳон адабиёти” журнали бош мухаррири Ахмаджон Мелибоев сўзга чиқиб, икки ҳалқ ўргасидаги адабий алоқалар ҳамда ўзаро ҳамкорлик ва дўстона муносабатларни мустаҳкамлашда мухим ўрин тутаётган ҳамкорлик меморандуми ва бу борада амалга оширилаётган ишлар хусусида тўхтабибли ўтиши. Ҳамкорлик ришталарини мустаҳкамлашда Қирғизистонда тугилиб, ўзбек адабиёти ривожига муносаб хисса кўшган Иззат Султон, Мирзакалон Исомий, Шавкат Раҳмон, Турсунбой Адашбоев сингари адабий шоирлар катори Қирғизистон Миллий Ёзувчилар уюшмаси раиси Нурилан Қалибеков, Қирғизистон ҳалқ шоирини Марқабой Аматов ҳамда кўшини давлатда яшаб ижод қиласаётган Бегижон Ахмедов, Авилиён Эшон каби

ўзбек ёзувчи, шоирларининг ҳам катта хиссаси борлиги таъкидланди.

Ўзбекистонда мактабларда тадбирларни ташриф буорди. Шу муносабат билан Ўзбекистон ёзувчилар уюшмасида адабий учрашув бўлиб ўтди.

Тадбир сўнгидаги меҳмонларга Ўзбекистон ёзувчилар уюшмасининг эсадлик совгалири топширилди. Қарашо ҳалқ адабиёти вакилилари ҳам ўз навбатида ўзбекистонлик ҳамкасларига китобларидан намуналар тақдим этиши.

Шуҳрат АЗИЗОВ

ВАТАНДАЙ МАНГУ ОҲАНГЛАР

Давоми, бошланиши 1-саҳифада

Шикаста юрак бу чекмасин озор, Жаҳон шоирлари турар кошида. Чоллар дуо килса, онлар белор Адла айтиб чикар унинг бошида. Ҳамманинг армони – согайсан кўшик, Заррин канотидан чеврилени осмон. Шодик билан тўлсни тўрттала уф, Култи билан балқсан бу қадим жаҳон.

Замон оғир эди, мустабид ва қабоҳат замон эди. Халқ нима жабру ситам кўрган бўлса, эл шонрлари, кўйчи-хофизлари хам шуни бошдан кечириди. Эл эгилса – кўшик хам эгилди, эл яшинаса – кўшик хам самоларда парвоз этди. Эл сўниса – сўнди, унса – унди. “Ўзбекистон боласига бўлса басдир Шерали, Ўқариқда варанглатиб терадио теради” деб ёзилган экан салкам кирк йил бурун билтган “Мен ўқотган достон” номли шеърда.

Замонавий ўзбек шеъриятида энг кўп назмий багишловлар Шерали акага атаб билтгани хам бежиз-бехикат эмас, албатта. Азиз устозларимиз Эркин Воҳидов, Абдулла Орипов, Халима Ҳудойбердиневаларнинг ўтирофлашни дил сўзларининг ўзи мухташам бир китоб ва ё дистон бўлгупли.

Шу ўринда ажабтурор бир воқеани айтиб ўтсан. Устозларга хавас килиб, мен хам “Кўшик” номли багишловимни бир адабий анжуманда ўқиб берган эдим, куппа-кундуз куни балога дучор бўлдим – колдим. Шеърнинг “Кўхна девонларга юзимни босиб, Ўйлайман хаётнинг дард томонини. Ҳофизим, Навоий тирик бўлгандан, Сизга кий-

гизарди ўз чопонини” деган якуний сатрлари шоир акалардан бирига ёкмади шекили, жигибийрони чикиб, “Навоий бобо улуг ва табаррук зот, у кишининг чопонини хар кимга ҳам кигизавермаслик керак!..” дега сапчи-гандай бўлувди, даврага чўккан нокулай вазиятдан хозиржавоб ва ҳушёр адимини Немат Аминов куткарниб колди: “Ҳечтима килмайди, – деди у киши. – Навоий бобо вазир бўлганлар, чопонлари хам кўп бўлган ахир, битта-яримта йиртик-ямок чопонларини Шераликонга кийгизсалар давлатлари камайблой килмайди. Парво килмант, укажон. Ҳечтима килмайди. Арзиди...”.

Бу гурнгларга хам ўттиз беш-кирк йиллар бўлубди. Канчча сувлар оқиб ўтдилар. “Армонга айланди Сиз борган тўйлар” деб ёзилгандай, юкоридаги газалларга кайтадиган бўлсан, тўксонинчи йилларнинг оҳирларида уларни вактига матбуотда, хатто бош мухаррир Ахмаджон Мелибов хам ҳар канча ҳарракат килмасин чоп этишининг ҳеч иложи бўлмаган эди... “Замон оғир, тўннин тор эди” деб ёзганди ўша пайтлар Муҳаммад Юсуф.

Факат... Янги давру замонлардагина... Бундан тўрт-беш йиллар мукаддам... Бир куни ноҳосдан, кутилмаганда “Ўзбекистон – 24” телеканалининг мухби суюни олди: “Бугун кечкурун кўринг! Шерали ака билин сухбат бераямиз...” Яна бошқа сухбатлар, чиншилар. Концерт ва анжуманлар. Биласизми, ҳофиз нима деди? “Ўз замонига рост этар кавми мардлар асликим”, деди. Кўзда ёш

билин айтди. Бу замон – Янги замон, Шавкат Мирзиёев замони, деб айтди. Бу замонларни биз тушларимизда кўрганмиз, орзу килганимиз, армон килганимиз деди. Эркин акалар, Абдулла акалар кўролмай армон билан кетдилар, деди. Ҳудога шукр, биз кўрдик, болаларимиз, фарзандларимиз кўрди, деди. Ўв бирордлар, кадрига етайлик бу замонларнинг, бир-бirimiziga zoҳ билингизда киляйлик, замонга бокайлик, дунёдан берайлик, элни, юртни кўтарайлик, деди...

ҒАЛАТ КИИ ИЗЛАМАНГ МЕНДАН, КИ МЕН ШАРҚОНА АЙТАРМАН

Дилиминг дардини, дўстлар, ажаб меҳмон айтарман, Келар жонлар, кетар жонлар – жамул инсона айтарман.

Баланд этмоқ учун номин яралмиш ер билан осмон, Анинг настикларин гоҳ ер, гоҳи осмона айтарман.

Тўқарда багрини боялар самарсиз кетмагай бир барг, Самар топ, деб неча боягу неча бўстона айтарман.

Хатойим излабон ўтди неча ёру хабибим хам, Шунингдирким, тилим шоду дилим гирёна айтарман.

Яралгай жисем аро чексиз Ватандай мангу оҳанглар, Галат кўй изламанг мендан, ки мен шарқона айтарман.

2000

Бутун юрт эгаси шаънига, Янги Ўзбекистонимиз шаъну шавкати ҳакига айтилаётган, билдирилаётган барча орзу-нинятлар, эзгу тилаклару дуолар оғир ва машакатли даврларда эл дардини куйлаган эл санъаткорларига ҳам таалуқи, бевосита даҳлдордир деб ўйлаймиз. Биз бу кунларга, бу давру замонларга осонликча етиб келганимиз йўқ. Буни ҳар биримиз юрак-юракдан хис килиб, англаб яшамогимиз керак. Дуоларга икобат, улуғларимизга умр, фарзандларимизнинг баҳту камолини берсин, деймиз.

Кўшик қенгликларин кезсам, азал ошифа элдири бу, Самарқанд, Андижону Ҳоразм, Сурхона айтарман.

Кийикнинг кўзлари янглиғ кўзингдан кетмагайман, ёр, Яширасанг хам неча йиллар, бўлиб пинхона айтарман.

Кўнглини сим-сиёҳ тунлар сиёҳдан гиёҳ айлаб, Сиёҳ зулфлар аро ул сим-сиёҳ раҳиона айтарман.

Менинг созим таалуқи макон ё бир замон эрмас, Келиб кетгувчи карвонлар, хама давронга айтарман.

Сирожиддин САЙИД, Ўзбекистон ҳалқ шоир

ШАХР АРО ШАРХИ ДИЛИМНИ БИЛЛАДА ДИЛДОНЦИ БИЛСА БАС

Мувашашаҳ

Шаҳр аро шархи дилимни битта дилдош билса бас, Ер билан осмон аро ул менга сирдош билса бас.

Жоми баҳтим ичра кўрсам изтиробим жилвасин, Ўзлигимни ўзгалар кўзиндаги ёш билса бас.

Ранг-барангидир одамининг зоҳирни ботини, Аслини қайдин билурсан, сабру бардош билса бас.

Равзан жисим аро минг андалибинг охи бор, Андалини андалиб дўсту кариндош билса бас.

Лола бағрида ниҳон додларга завқинг кельмасин, Ишқини Лайлого Мажнун айлади фош, билса бас.

Етти қат ер, етти қат кўк, водийи хижрон дилим, Водийи хижрон дилимни битта дилдош билса бас.

1998

ри билан, айниқса, Махтумкулининг “У нимадир?” шеърига ўхшатмаси билан гуриллатган эди.

У нимадир тўртта-тўртта минарлар?
Ул таксидир тўртта-тўртта минарлар.
У нимадир билет олиб киарлар?
Ул кинодир билет олиб киарлар.

Баҳодир ака сиймосида, кўзларида, ўктаомозида аллақандай туганмас бир кувват, доим ўзига чорлаб, ўзига тортиб турувчи меҳр-куч, хеч қачон чўққисидан паастламайдиган руҳ яққол акс этиб турарди. Мана шулар унга улуғворлик бағишилаб турарди. Мен унинг 80-йиллар авлодига доир ҳали қилинганинг адашиб киарларни ҳакида кўпинча бошқалардан, асосан, Берди Раҳмат акадан ёшитарди.

«АРМОНЛАР АЙЛАНИБ ОСМОН БЎЛДИЛАР»

Эдим. Давралардан давраларга кўчиб юрадиган куйидаги сатрлари ёдимга михланарди:

Ўзгинг бўлса, олтин ошиқ ўйнаган, Қизинг бўлса, ўз хуснига тўймаган, Оллоҳ бизнинг никоҳимиз киймаган, Осмонлар айланаб армон бўлдилар, Армонлар айланаб осмон бўлдилар.

Дарё деган улуг маком, киёслаши Баҳодир Содикка нисбатан айтилганда айнан ҳаққоний таъриф бўларди, эҳтимол. Мен эндигина йигирма бир ёшга кирган, дарёлиги учун Амузарга чўкиб(кўшилиб)кетган йигит ҳакида ёзаямэн.

У шу ёшида саксонинчи ийлар авлодининг аксариятига бир-бираидан бетакрор таърифлар берган, шеърларини ҳаққоний ва адоловатли таҳлил килган эди. Ёш олим бу адабий қарашларининг адабиётимизда кадр-киммати оша ошаидики, хеч қачон камаймайди. Адабиётта яхинмади, деб юргувчиларнинг бу мақолаларни ўқиб чишиларни хоҳларди.

1980 йил, август ойининг охирги кунлари эди. Мен аэропортда Баҳодир акани Хоразмга

сўнгти бор кузатганман. У ҳар жихатдан келишган, жуда кўркли йигит эди. Ниҳоятда дид билан кийинарди.

Ўшанда курсодш дўстимининг Андижондан келишини кутаётган эдим. Кутилмаганда Баҳодир ака келиб колди. То самолётга чиши эълон килингунча гаплашиб турдик... Кетаётги у қиши мен билан кучоклашиб ҳайрлашиди.

Баҳодир ака мен билан ҳайрлашаётги Тошкент билан ҳам, бу ҳаёт деб атальмиш сирли, армонли омонат дунё билан ҳам сўнгти бор хайрлашаётгинни иккимиз ҳам мутлако билас эдик.

Дарвоже, Берди Раҳмат ака менга бир воқеани айтиб берган эди. Фоъзека содир бўлишидан олти ойлар чамаси олдин, Навоий кўчасида бир лўли аёл Баҳодирнинг ўйлини тўсиб фол очаман, деб ёпишиб олибди. Нимагадир у ҳам рози бўлган. Аёл унга: “Сен 21 ёшдан ўтмайсан, ўласан”, дейди. Бу гапга Баҳодир ака эътибор бериш ўрнига ўқтам кулгуси билан жавоб бери, “Лўли айтаверади-да, агар шундай бўлган тақдирда ҳам менда иккита одамнинг кучи бор, камида 42 йил яшайман”, деган экан.

Баҳодир аканинг Амузарга чўкиб кетганини эшитганимда биринчи бўлиб лўли аёлнинг гапи ёдимга тушган эди. Ҳозир буларни ёзаётги, ўзбек адабиётни ўзининг навқирион бир истеъодидан, фарзандидан беъвакт арилиб колганлигини хис этиб турибман...

Рахмон ҲОЖИМУРОД

Тожикистон Республикасида Ўзбекистон киноси кунлари бўлиб ўтди. Тадбирнинг дастлабки куни Тожикистон Оммавий ахборот воситалари академиясида матбуот анжумани бўлиб ўтди.

ТОЖИКИСТОНДА ЎЗБЕКИСТОН КИНОСИ КУНЛАРИ

Делегациямиз азъолари томонидан тоғилган кадимги нодир буюллар, кўлёзмалар, танглар, курол-аслаҳалар, уй-рўзгор буюллар, амалий ва тасвири санъат намуналари, хусусан, Масҳоҳ тумонидан келтирилган, Захиридин Муҳаммад Бобур топширингига кўра, шоҳ байтлар тушширилган битиготи шам ўрин олган. Мехмонлар боб тўрида кад ростлаган Алишер Навоӣ ва Абдураҳмон Жомий ҳайкаллари пойига гулчамбар кўшишида.

Душанбе шаҳридаги “Ватан” кинотеатрида ўтган “Тожикистонда ўзбек киноси кунлари”нинг тантанали очилиш маросимида Ўзбекистон Кинематография агентлиги бош директори Ф.Абдухоликов, Ўзбекистон ҳалқ артисти Теша Мўминов, “Тожикфильм” давлат муассасаси бош директори Махмасадил Шоҳиён бу бошқалар сўзга чиқкан ҳаётимнинг иккиси мамлакат маданий ҳаётидаги тутган ўрни, ўзбек ва токижини ўтказилди.

Ўзбекистон шаҳрида ҳам кино мухлислари катта хурсандлик ва тантанада билди. Ваҳдат шаҳрида ҳам киномуҳисислари катта хурсандлик ва тантанада билди. Ваҳдат шаҳрида ҳам киномуҳисислари катта хурсандлик ва тантанада билди. Ваҳдат шаҳрида ҳам киномуҳисислари катта хурсандлик ва тантанада билди.

Ўзбекистон шаҳридаги “Тожикфильм” давлат муассасаси томонидан суратга олган “Рангсиз тушлар” бадији фильмни намоиш килинди.

Шу куни Душанбе шаҳридаги “Зебунисо” кинотеатрида ўзбек ва токижини ўтказилди.

Унда сўзга чиқкан Ҳаётимнинг иккиси томонидан расмий донордаги учрашувлари, иккি томоннама измolanган ҳужжатлар мухим ўрин тутишини кайд этишида. Шундун сўзга томошабнинг режисёри Ахмедов томонидан 2020 йили суратга олинган “Илҳак” бадији фильмни намоиш килинди. Томошабнинг фильмни хаяжон билан карши олишида.

Ўзбекистон шаҳридан суратга олган “Рангсиз тушлар” бадији фильмни намоиш килинди.

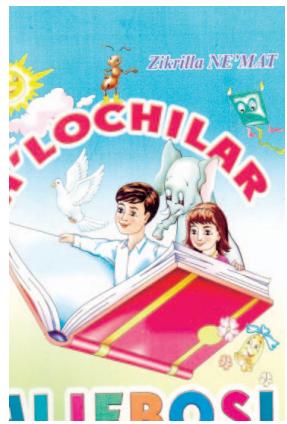
Шу куни Душанбе шаҳридаги “Зебунисо” кинотеатрида ўзбек ва токижини ўтказилди.

Унда сўзга чиқкан Ҳаётимнинг иккиси томонидан расмий донордаги учрашувлари, иккига киномуҳисислари катта хурсандлик ва тантанада билди.

Ўзбекистон шаҳридан суратга олган “Сув боласи” фильмни томошабнинг режисёри Абдухоликов ҳамда “Тожикфильм” дав

1 июнь – Халқаро болаларни химоя қилиш куни

БОЛАЛИКНИНГ БЕГУБОР ДУНЁСИ

Болаларга атаган “Беш баҳо олган ким?”, “Жираға нечун хафа?”, “Марди майдонлар юрти”, “Айнини набирабаси” каби китоблари билан ўқувчилик яхши таниш истедоди шоир Зикрилла Немматнинг янги шеърлар, күннен топишмок ва тез айтишларни жамлаган “Аълочилар алифбоси” китоби 1 июнь – Халқаро болаларни химоя қилиш куни арафасида ёш китобхонларга муносабиқ соғва бўлди.

Китобдаги аксариат шеърларда шонли аждодларимиз – соҳибкорон Амир Темур, Нажмиддин Кўбро, Жалолиддин Мангуберди, Темур Малик сингари тарихий шахслар хамда Тўмарис, Широк ва Фарҳод сингари афсонавий каҳрамонлар матонати, ватанпарвар-

лиги ҳакидаги тарбиявий аҳамиятта молик маълумотлар болалар руҳигитига мос тарзда бадиин талкин килинган. Масалан, “Ватан байрого” шеърида байроқнинг “Курашга отланган ёвкур аскар” дек мағрур ва илдам бориши, бир томондан, кўтарики руҳдаги ёжиг манзарни гавдалантисра, иккичи томондан ўқувчи қалбига давлат размзарининг мазмун-моҳиятига оид таъсиричан маълумотларни сингидиради.

Айниска, янги йил, 8 марта, Наврӯз, тўрт фасл ва алифбодаги ҳарфларга бағишланган шеърий сатрлар эндигина савод чикараётган жажжи китобхонни хам бефарқ колдирмайди. Мактаб хаёти, болалар феъль-атвори, бегубор ўқувчилик даври ва табиит манзаралари тасвири тарбиявий аҳамиятта молик образлар воситасида жонлантирилган. “Ўйинқарок Фани” ана шундай шўх бўлалардан бирининг тавсифидир:

Дарс килишни унтиб Фани
Кўча чонди тўп ўйнагани.
Эртоа кеч тўп тенип нукул,
“Ўй иши”ни унтуди буткул.

Устозидан ёншигит дақки,
Эртасидан өнди у “ишки”.
Бўлмасайди шўх, ўйинқарок,
Иши бунча бўлмасди чаток.

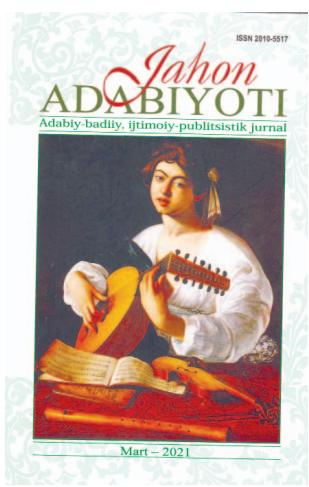
Болаларга қувонч бер, дунё,
Ўйирлама қулгуларини.
Йўлларига сочиб ташлагин,
Бу хаётнинг бор гулларини.

Бир сўз билан айтганда, “Аълочилар алифбоси”да болаликнинг бегубор дунёсига хос манзаралар, холатлар таъсиричан баён килинган. Муаллиф тез айтиш ва бироз бош котиришин талаб

киладиган топишмоклари билан ёш аводдни фикрлашга чорлаб қолмай, уларда шеър завкини ўйготишни хам максад килган.

Ш.АЗИЗОВ

АДАБИЙ-БАДИЙ НАШРЛAR

адабий ҳужжат сифатида кизикиш ўйотиши тайин.

“Аср ҳикоялари” рукнида берилган машҳур америкалик адаби Фрэнсис Скотт Фицжеральдинг “Умид канизаги” (Шоира Абдурахмонова таржимаси) ва детектив адабиёт муҳлислири эътиборига ҳавола этилган Лоуренс Блокнинг “Унинг қўнгли хотиржам” ҳикоялари (Алишер Отабоев таржимаси) мутолааси хам кизикирка кечади. Шунингдек, Исақон Султоннинг “Алишер Навоий” ва Александр Дюманинг “Жаллод ҷангалидаги ошиқлар” романларининг давомини хам ушбу сонда ўйисиз.

“Адабиётшунослик. Фалсафа” рукнида хам бир неча сермазмун маколалар эълон килинган. Нарзулла Жўраевнинг “Чексизликдаги чекланганлик. Фридрих Нитше ва Абдулла Ориповнинг хаёт фалсафаси”, Баҳодир Раҳмоновнинг таникли қозок шоири Ўлжас Сулаймонов ижоди ҳакидаги “Шоирлар тилашар факат яхшилик” хамда шоира Ҳосннат Рустамова шеърлари талкини багишланган въетнамлик адабиётшунос Май Ван Фаннинг “Қўнгил дунёсига сафар” маколалари шуҳар жумласиданди.

«СЕНИ КУЙЛАЙМИЗ, ЗАМОНДОШ!»

Маълумки, 2011 йилдан бўён ҳар иккى йилда бир маротаба Ўзбекистон театрларининг республика кўрик-фестивали ўтказиб келинади. “Сени куйлаймиз, замондош!” деб номланган мазкур театр анжуманинг асосий максади Ватанимиз мустакиллигини, миллий қадриятларимиз ва юртимизда олиб бораётган улкан бунёдкорлик ишларини тараннум этиувчи, иорт тинчлиги ва ободлиги учун фидокорона меҳнат киляётган замондошларимиз образлари акс этган замонавий мавзулардаги спектаклларнинг мазмундорлиги ва науфузини ошириш, театр жамоалари ўтасида ўзаро ижодий тажриба алмасишини мунтазам ўйла кўйиш хамда муҳлислирни Ўзбекистон театр санъатининг энг сара намуналарин билан яқиндан таништиришдан иборат. Куни кечай почтахтимиздаги Ўзбек Миллий академик драма театрида “Сени куйлаймиз, замондош!” VI республика кўрик-фестивали очилди. Онлайн тарзида ўтётган мазкур анжуманда тўқизида давлат театрининг замонимиз каҳрамонлари акс этган ранг-баранг мавзудаги спектакллари намонош ўтилмоқда.

Муҳлислар ва ҳайъат аъзолари эътиборига дастлаб Миллий академик драма театрининг “Ўзгалар дарди” (муаллиф Н.Аббосхон, режиссёр А.Холмўминов) спектакли ҳавола этилди. Шу куни Андикон вилоят мусиқали драма театрининг “Ўжарлар”, Сурхондарё вилоят мусиқали драма театрининг “Мухаббатим-кисматим” спектаклларининг ҳам намоноши бўлиб ўтди.

27 май куни Кағтакўргон шаҳар драма театри, Коракалпок давлат ёш томошабинларини қўйкош шаҳар мусиқали драма театрларининг “Қалтис қадам”, “Олмокнинг бермоги бор”, “Фидойи” спектакллари муҳлислар ва мутахассислар эътиборига ҳавола этилди. Бугун эса театр шинавандалари Фарғона, Самарқанд вилоят театрлари хамда Ўзбекистон давлат Сатира театри ижодкорлари спектаклларини томоша килишлари мумкин.

Эртага театр санъати мутахассислари, саҳна фидойилари иштирикода “Замондош образининг саҳнавий талкини масалалари” мавзуусида илмий-амалий конференция ўтказилади.

Кўрик-танловнинг ёпилиши ва голибларни тақдирлаш маросимини Маданият вазирлигига ўтказиш режалаштирилган.

Ўз аҳборотимиз

Ҳаёт сабоқлари

Аёлни бемалол қаҳрамонлар каторига кўпса бўлади. Чунки у ҳеч качон боласини боткокда колдириб кетмайди.

Карамасдан отса ҳам бориб ҳатосиз тегадиган тош – миннат тоши, берилмаса ҳам коринни тўйдирадиган ош – меҳр оши.

Кишининг нуксонларини душманлари ёнгок каби барглар орасидан топиб, териб олади ва доимо чўнгагида олиб юради. Ейиш учун тараси, таркатиш учун.

Локайдликни багрикенглик билан аралашибириб юбормаслик керак.

Шуҳрат РЎЗИЕВ

Суръат Ортиков – 31 май (1975) – актёр, Ўзбекистон давлат мусиқали комедия театри актёри, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист.

Наталья Янов-Яновская – 31 май – мусиқашунос, Ўзбекистон композиторлари ва бастакорлари узошмаси аъзоси.

Худойберди Ҳакбердиев – 1 июнь (1949) – куол, Ўзбекистон Бадиий академияси ҳақиқий аъзоси.

Муассис: Ўзбекистон ўзувчилар уюшмаси
Ҳамкоримиз:
jizo
akfa

Мурод Рахимов – 30 май (1949) – актёр, Ўзбекистон ҳалқ артисти.

Зарифа Исмонова – 30 май – актёр, Ўзбекистон давлат сатира театри актёри, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист.

Игорь Кирьянов – 30 май (1937) – актёр, Ўзбекистон давлат академик рус драма театри актёри.

МЛЮНДИЧАТ ҲАФТАРЧ

Дедим: Айт, умрнинг маъноси нима?
Деди: Ҷақмоқ ё шам, ёки парвона.
Дедим: Бу дунёга бино қўйган ким?
Деди: Ё гўл, ё маст ёки девона.

Паҳлавон МАҲМУД

Ўзбекистон йўзувчилар уюшмаси жамоаси уюшма аъзоси, «Юкори Чирчик хаёти» газетаси бош мухаррири.

Жамолиддин АБДИЕВнинг вафоти муносабати билан мархумнинг оила аъзолари ва яқинларига чукур ҳамдадлик билдиради.

Ўзбекистон йўзувчилар уюшмаси жамоаси уюшма аъзоси Норқул Бекмираевга ўғли

Акмал БЕКМИРЗАЕВнинг бевакт вафоти муносабати билан чукур ҳамдадлик билдиради.

O'zbekiston adabiyoti va san'ati

Манзилимиз: Тошкент - 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32
Электрон почта манзили: uzas.gzt@mail.ru

Муассис:
Ўзбекистон ўзувчилар уюшмаси

Ҳамкоримиз:
jizo
akfa

Таҳририятга келган кўлғизмалар таҳжил этилмайди ва муалифларга қайтарилмайди. Муалифлар фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқланни мумкин.

Масъул котиб: Асрор СУЛАЙМОНОВ

Навбатчи мухаррир: Абдулмажид АЗИМОВ

Сахифалови: Зафар РЎЗИЕВ

Газета 2014 йил 26 ноябрда Ўзбекистон Республикаси

Президенти Администрацияси хуруридаги Ахборот ва оммавий

коммуникациялар агентлигини томонидан

0283 ракам билан рўйхатта олинган.

Адади - 2858. Буортма Г - 544.

Ҳажми - 3 босма табоб, А-2.

Нашир кўрсакчилик - 222.

Ташкилотгар учун - 223. 1 2 3 4 5 6

Босишига топшириши вакти - 21.00.

Босишига топшириши вакти - 21.30.

«Шарқ» нашрият- матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси.

Босмахона манзили:

Буюк Туров кўчаси, 41- уй.

Босишига топшириши вакти - 21.00.

Босишига топшириши вакти - 21.30.

Босишига топшириши вакти - 21.00.

Босишига топшириши вакти - 21.30.

Босишига топшириши вакти - 21.30.